

Innhold

1. Formål.....	3
2. Hjemmel og gyldighet.....	3
3. Målsetting.....	3
4. Risiko.....	4
4. 1 Risikoprofil	4
4. 2 Risikoformer og definisjoner	4
5. Derivater	4
6. Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva	5
7. Plassering og forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.....	5
7.1 - Likviditets- og kredittrisiko.....	5
7.2 - Rammer for plassering.....	5
7.3 - Rentefond.....	6
7.4 - Renterisiko.....	6
7.5 - Valutarisiko	6
8. Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler	6
8.1 - Låneopptak	6
8.2 - Sammensetning av gjeldsporteføljen	6
8.3 - Renterisiko.....	7
8.4 - Realisering av tap eller gevinster	7
8.5 - Sertifikater og obligasjoner.....	7
8.6 – Finansiell leasing	7
9. Fullmakter.....	7
10. Rapportering og kontroll.....	8
11. Kvalitetssikring.....	8
Vedlegg 1 - Mal for rapportering	9

1. Formål

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for kommunens finansforvaltning. Reglementet utgjør en samlet oversikt over de rammer og begrensninger som gjelder. Underliggende fullmakter/instruks/rutiner skal hjemles i reglementet. Reglementet definerer de avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midler, opptak av lån/gjeldsforvaltning og plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva. Reglementet skal baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter. En finansforvaltning som krever kompetanse utover den kommunen har selv er ikke tillatt.

2. Hjemmel og gyldighet

Dette reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- [Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992](#), § 52.
- [Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning](#), fastsatt av KRD 9. juni 2009 (FOR 2009-06-09 nr 635).

Reglementet trer i kraft fra og med 01.06.2016. Finansreglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyreperiode.

Dette reglementet erstatter alle tidligere regler og instruks som kommunestyret eller annet politisk organ har vedtatt for Ringebu kommunes finansforvaltning.

3. Målsetting

Kommunen skal utøve sin finansforvaltning slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko. Det skal vektlegges at kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall.

Finansvirksomheten skal utøves i samsvar med gjeldende lover og regelverk, samt god forretningsskikk.

Finansforvaltningen skal legge vekt på lav finansiell risiko og høy likviditet. For å oppnå dette skal forvaltningen baseres på følgende prinsipper:

- Forvaltningen skal kjennetegnes av:
  - at det ikke skal tas vesentlig finansiell risiko
  - tilfredsstillende likviditet
  - sikre en forutsigbar og god avkastning av de forvaltede midler
  - sikre en best mulig sammensetning av låneporteføljen som både skal ivareta krav

- til forutsigbarhet i renteutgiftene og hensynet til lavest mulig netto renteutgifter
- Forvaltning av driftslikviditet, låneportefølje og gjennomføring av låneopptak skal sees i sammenheng.

4. Risiko

4. 1 Risikoprofil

Kommunen skal ha en lav til moderat risikoprofil med fokus på å ha begrenset eksponering mot endringer (fluktuasjoner) i finansmarkedene.

4. 2 Risikoformer og definisjoner

Kredittrisiko: Risiko for at kommunen ikke får tilbakebetalt sitt tilgodehavende ved forfall.

Likviditetsrisiko: Risiko for at kommunen ikke får tilbakebetalt sitt tilgodehavende til rett pris i løpet av en avgrenset tidsperiode.

Renterisiko: Risiko for endringer av verdien på eiendeler, gjeld, egenkapital og sikringsforretninger som følge av renteendringer.

Valutarisiko: Risiko for endring i verdien på eiendeler, gjeld, egenkapital og sikringsforretninger som følge av endring i valutakurser.

Administrativ / operasjonell risiko: Risiko for at kommunen internt (eller hos motpart i transaksjoner) ikke har tilstrekkelig kompetanse, bemanning, systemer, rutiner samt ressurser generelt til å implementere strategien for finansforvaltning.

5. Derivater

Derivater er verdipapirer hvis gevinst avhenger av et underliggende aktivum. De enkleste formene for derivater *opsjoner*, *forwards* og *futures*. Det finnes utallige andre derivater som stort sett kan replikeres ved hjelp av sammensetninger av de enkleste variantene. Ved hjelp av derivater kan man sikre seg mot oppside- og/eller nedsiderisiko etter ønske, og man kan også ta lange og korte posisjoner i selve derivatet.

Derivater benyttes ikke i Ringebu kommunes finansforvaltning.

6. Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva

Midler som defineres som langsiktige finansielle aktiva bør ha en tidshorison på minimum 5 år og vil naturlig innbefatte plasseringer i både aksjemarkedet og rentemarkedet. Kommunens eierandeler og langsiktige fordringer i selskaper, anskaffet/etablert i tråd med særskilte kommunestyrevedtak, holdes utenfor beregning av langsiktige finansielle aktiva i denne sammenheng. Langsiktige finansielle aktiva defineres dermed som ubundne fond til drifts- og investeringsformål som ikke er budsjettert brukt i gjeldende økonomiplan og årsbudsjett.

Med bakgrunn i kommunens relativt lave fondsbeholdning og manglende kompetanse knyttet til aksjemarkedet er det ikke aktuelt for Ringebu kommune å drive særskilt forvaltning av langsiktige finansielle aktiva i perioden fram til neste revisjon av finansforvaltningsreglementet. I den grad kommunen måtte ha langsiktige finansielle aktiva som kan plasseres i perioden, forvaltes disse i tråd med retningslinjene i kapittel 7.

7. Plassering og forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

Historisk har Ringebu kommune et løpende likviditetsbehov på 35 millioner kroner for å dekke sine betalingsforpliktelser de neste tre måneder. Med ledig likviditet forstås derfor bare ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål utover 35 millioner kroner. Følgende rammer og retningslinjer gjelder for plassering og forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål:

7.1 - Likviditets- og kredittrisiko

Ved plassering av likvide midler skal utsteders soliditet og plasseringslikviditet bli vektlagt foran avkastning. Det er ikke anledning til å investere i strukturerte renteprodukter eller i verdipapirer med høy risiko.

7.2 - Rammer for plassering

For investeringer i rentemarkedet fastsettes følgende minimums- og maksimumsrammer innenfor de ulike utstedersektorer:

Sektor	Rammer	
	Minimum	Maksimum
A) Stat	0 %	50 %
B) Bank (innskudd og verdipapirer)	50 %	100 %
C) Kommune / kraft	0 %	50 %

- A) Stat og statsgaranterte lån, utstedt av EØS-stater (inkl. lån i Kommunalbanken som er statsgarantert) samt lån i norske statsforetak.
- B) Bankinnskudd, i finansinstitusjoner med en forvaltningskapital over NOK 3 milliarder, og minimum egenkapital tilsvarende det til enhver tid gjeldende krav fra norske myndigheter (pr. i dag er kravet 12 % for *systemviktige finansinstitusjoner* og 10 % for øvrige. I tillegg kommer et *motsyklisk kapitalbufferkrav* på 1 % fra 1. juli 2015). Maksimal plassering pr. bank er NOK 5 millioner. Denne begrensning gjelder ikke kommunens hovedbankforbindelse.
- C) Fylkeskommuner og kommuner, eller lån til virksomheter garantert av fylkeskommune eller kommune (inkl. lån i kraftverk med fylkeskommunal/ kommunal garanti). Maksimal plassering pr. utsteder er NOK 5 millioner.

7.3 - Rentefond

Maksimum 10 % av likvide midler kan plasseres i rentefond. Det skal i hovedsak benyttes fond som har en kredittvekt på inntil 20% (20% BIS-vekt). Dette betyr at fondet kun kan eie rentepapir utstedt, eller garantert av Den norske Stat, statsforetak, kommuner, fylkeskommuner, bank- og finanssektoren. Kommunen kan maksimalt eie 5 % av andelskapitalen i ett enkelt verdipapirfond.

7.4 - Renterisiko

Gjennomsnittlig løpetid for denne porteføljen skal være maksimalt 3 måneder. Maksimal løpetid for enkeltplasseringer er 12 måneder.

7.5 - Valutarisiko

Kommunen skal ikke ta valutarisiko.

8. Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler

Følgende rammer og retningslinjer gjelder for forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler:

8.1 - Låneopptak

Låneopptak skal vurderes i forhold til likviditetsbehov og investeringsbudsjett. Det kan kun tas opp lån i norske kroner.

8.2 - Sammensetning av gjeldsporteføljen

Gjeldsporteføljen bør bestå av et mindre antall lån, dog skal refinansieringsrisiko begrenses ved at det enkelte lån ikke kan utgjøre mer enn en tredjedel av den samlede gjeldsporteføljen.

Maksimalt forfall pr. år skal ikke overstige 10 % av samlet gjeldsportefølje.

8.3 - Renterisiko

Av hensyn til forutsigbarhet og renterisiko skal minimum 20 % av brutto lånegjeld ha rentebinding med gjenværende bindingstid på minimum 12 måneder.

8.4 - Realisering av tap eller gevinster

Realisering av tap eller gevinster kan vurderes, dog slik at posisjon etter realisering fortsatt faller inn under øvrige punkter i finansieringsstrategien.

8.5 - Sertifikater og obligasjoner

Låneopptak i form av sertifikater og obligasjoner sidestilles med banklån.

8.6 – Finansiell leasing

I tilfeller hvor det kan være aktuelt å lease produkter, skal det foretas beregninger som viser den fullstendige leasingkostnaden i leasingperioden opp mot kostnaden ved å kjøpe produktet. Det alternativet som har lavest nåverdi skal som hovedregel velges.

Ved inngåelse av leasingavtaler bør administrasjonen forespørre flere leasingselskaper, eller ved tilbud inngå avtale med et leasingselskap for en gitt periode. Inngåelse av finansielle leasingkontrakter er å betrakte som låneopptak. Dette innebærer at det må foreligge budsjettvedtak før avtale om finansiell leasing inngås.

9. Fullmakter

Kommunestyret skal vedta; finansreglement, herunder endringer i finansreglement i tråd med gjeldene lover og forskrifter, ramme for årets låneopptak og rammer for forvaltningen av finansielle aktiva for driftsformål og langsiktige aktiva.

Innenfor de generelle retningslinjer delegeres følgende fullmakter til rådmannen:

- Med basis i finansreglementet gjennomføres opptak av nye lån, herunder valg av långiver, finansieringskilde, rentevilkår, bindingstid og øvrige betingelser.
- Gjennomføre refinansiering av eksisterende lån.
- Gjennomføre den løpende forvaltningen av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.

Rådmannen har ansvar for at det er etablert tilstrekkelige rutiner for finansforvaltningen.

10. Rapportering og kontroll

Formålet med rapporteringen er å informere om finansforvaltningens faktiske resultater, samt finansforvaltningens eksponering i forhold til de rammer og retningslinjer som er fastsatt i strategien. Det skal rapporteres til kommunestyret tertialvis sammen med øvrig budsjettkontrollrapportering.

Det er ikke anledning til å avvike finansreglementet. Eventuelle avvik skal uten unødig opphold rapporteres til den instans som har vedtatt finansreglementet.

Rapporteringen skal inneholde en beskrivelse og vurdering av:

Aktiva

- Sammensetningen av aktiva
- Markedsverdi, samlet og fordelt på de ulike typer aktiva
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i risikoeksponering
- Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet
- Markedsrenter og egne rentebetingelser

Passiva

- Sammensetning av passiva
- Løpetid for passiva
- Verdi, samlet og fordelt på de ulike typer passiva
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i risikoeksponering
- Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet
- Markedsrenter og egne rentebetingelser

I vedlegg 1 vises mal for rapporteringen.

11. Kvalitetssikring

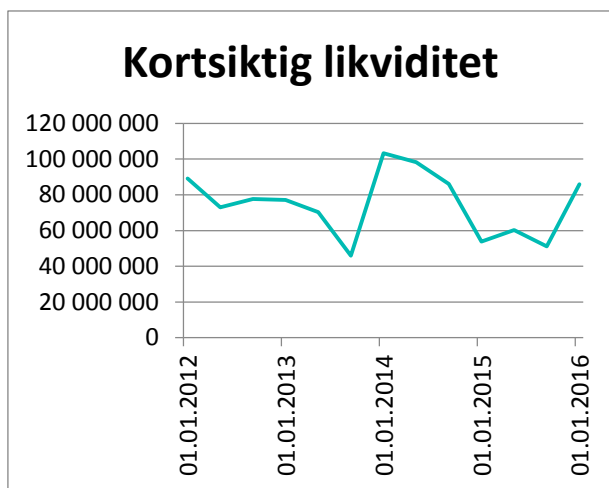
Kommunens revisor, som uavhengig instans, vurderer om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning. Vurderingen skal skje før reglementet vedtas i kommunestyret.

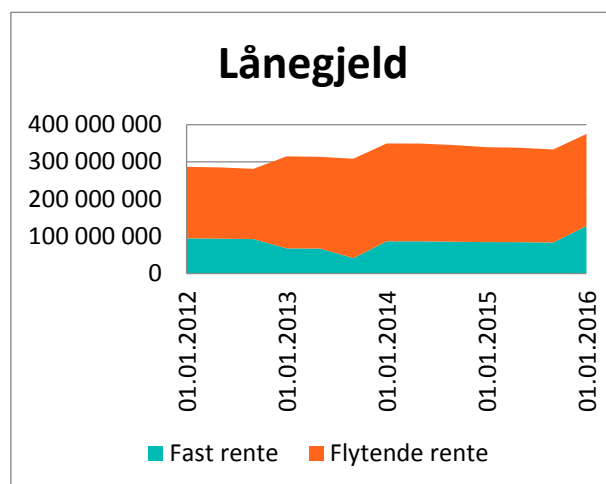
Vedlegg 1 - Mal for rapportering

Kommunestyret vedtok den 22.06.2010 (K-sak 067/10) reglement for finansforvaltning for Ringebu kommune med virkning fra 01.07.2010. Reglementet gir rammer for kommunens finansforvaltning og det forutsettes rapportering til Kommunestyret hvert tertial. Reglementet bygger på en finansforvaltning med svært lav risiko. Forvaltningen i perioden 01.01.2015-31.12.2015 har skjedd i tråd med reglementet. Rapporteringen skjer pr. 31.12.2015 og gir dermed et bilde av situasjonen akkurat på rapporteringstidspunktet. Under vises noen oppstillinger der det også er mulig å se noen utviklingstrekk over tid.

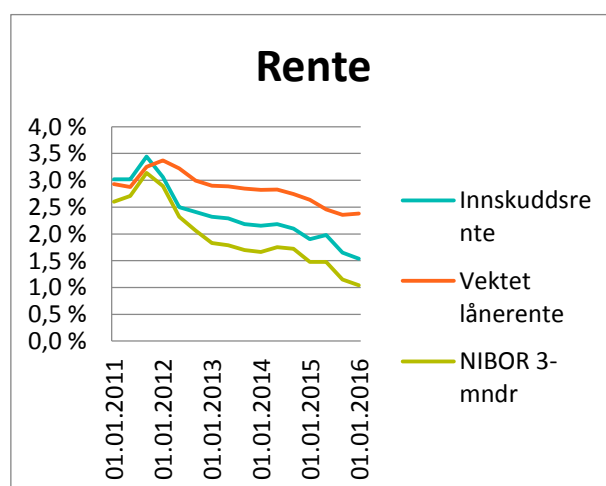
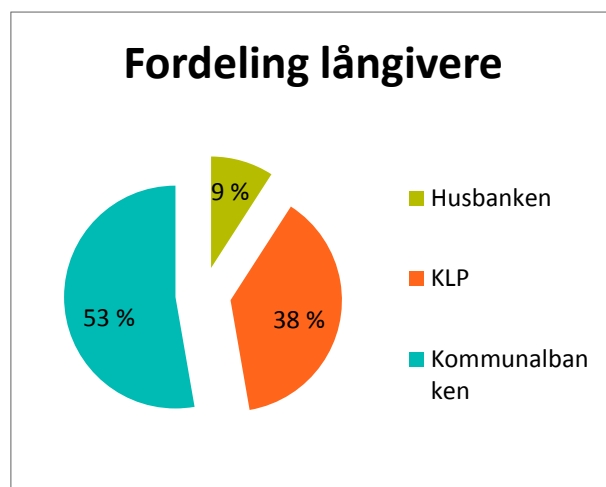
Kommunens kortsiktige likviditet varierer noe gjennom året, men er nå på et normalnivå. Låneopptak til investeringer, på til sammen kr 69.550.000 er utsatt fra 2015 til 2016.

Ved utgangen av 2015 har 66 % av kommunens lånegjeld flytende rente, mens 34 % har rentebinding. I tråd med reglementet regnes lån med fastrente og gjenværende bindingstid mindre enn 12 måneder som flytende.

Rente på innskudd og lån er fortsatt historisk lavt. Vektet gjennomsnittlig lånerente ligger godt over NIBOR. Dette skyldes delvis at noen av lånene har rentebinding og dels at bankene har høyere margin på utlånsrente.

RAPPORTERING FINANSFORVALTNING - 31.12.2015

KORTSIKTIG LIKVIDITET

	Reglement	Fordeling	Beløp	Vilkår
Bankinnskudd	50-100%	100 %		
DnBNOR			85 948 623	1,54 %
Stat og statsgaranterte lån	0-50%	0 %		
(ingen)			0	0,00 %
Fylke, kommuner, kraft	0-50%	0 %		
(ingen)			0	0,00 %
Pengemarkedsfond	0-10%	0 %		
(ingen)			0	0,00 %
Sum kortsiktig likviditet			85 948 623	

NIBOR

	Sats
1 mnd NIBOR	1,04 %
3 mnd NIBOR	1,13 %

GJELDSPORTEFØLJE

	Reglement	Fordeling	Beløp	Vilkår	Utløp
Flytende rente	0-80%	66 %			
Kommunalbanken (p.t.)			107 219 210	1,75 %	
KLP Kommunekreditt			106 171 052	2,30 %	
Husbanken			31 749 749	2,09 %	
Husbanken (særvilkår)			799 200	1,09 %	
Fastrente mindre enn 12. mndr. Løpetid					
Husbanken			1 613 624	3,26 %	01.08.2016
Fastrente mer enn 12. mndr. løpetid	20-100%	34 %			
Husbanken			0		
KLP Kommunekreditt			36 810 000	3,97 %	23.12.2021
Kommunalbanken			43 349 640	2,88 %	06.12.2018
Kommunalbanken			47 142 000	2,46 %	29.12.2025
Sum lånegjeld og vektet gjennomsnittrente			374 854 475	2,38 %	

